

Физиологични норми за хранене

Данни за момчета от 14 до 18 години

Стойностите в документа са базирани на Наредба № 23 от 19 юли 2005 г. за физиологичните норми за хранене на населението; издадена от министъра на здравеопазването, обнародвана в Държавен вестник, брой 63 от 2 август 2005 г.

Таблица 1, **Средни стойности ръст и тегло**

<u>Група: момчета от 14 до 18 години</u>		
	Момчета	
	Ръст, см	Тегло, кг
14 години	168	55
15 години	171	60
16 години	174	64
17 години	176	67
18 години	176	67

Таблица 2, **Средни енергийни потребности**

<u>Група момчета от 14 до 18 години</u>		
Енергия	Момчета, Kcal/ден	
	Ниска активност	Умерена активност
14 години	2616	3009
15 години	2735	3149
16 години	2825	3256
17 години	2874	3318
18 години	2812	3256

Допълнителна информация:

1. За добро физическо здраве се препоръчва умерена активност
2. Стойностите са изчислени съобразно препоръчителното тегло в Таблица 1
3. Прием на **вода** 3,3 литра на ден

Таблица 3, **Препоръчителен дневен прием на пълноценен белтък**

<u>Група момчета от 14 до 18 години</u>		
Пълноценен белтък /Протеини/	г/кг ТМ на ден	Грама на ден
Препоръчителен дневен хранителен прием	0,85	54

Допълнителна информация:

1. Пълноценен белтък е белтъкът от животински произход (яйца, месо, птици, риба, мляко, млечни продукти)
2. Стойността за приема „грама на ден“ е определена спрямо средната препоръчителна стойности на теглото 64 кг. за момчетата

Таблица 4 **Препоръчителен дневен прием на въглехидрати**

Група момчета от 14 до 18 години		
	Ниска активност	Умерена активност
Въглехидрати	423	488

Допълнителна информация:

1. Изчислението е направено при средна дневна стойност 2825 Kcal при ниска физическа активност и 3256 Kcal при умерена физическа активност за момчетата, препоръчителен среден прием на въглехидрати 60% от общата енергия. Препоръчителният интервал на прием на въглехидрати е 55-65% от общата енергия, съгласно наредбата на МЗ. Един грам въглехидрати доставя 4 Kcal.
2. Минималният препоръчителен хранителен прием на въглехидрати за деца над 1-годишна възраст и юноши е 130 г/ден.
3. Добавена захар по-малко от 10% от общата енергия - 50-54 грама.
4. Влакнини – при децата е възможно да се определя като сбора от годините плюс пет грама на ден.

Таблица 5 **Препоръчителен дневен прием на мазнини**

Група момчета от 14 до 18 години		
	Ниска активност	Умерена активност
Общо мазнини, 27.5 % грама на ден	86	99

Таблица 5а **Препоръчително разпределение на мазнините.**

Важно: В Наредбата на МЗ посоченото разпределение е за възрастни. Използвали сме същите проценти, за да ги отнесем към децата. Изчислението е информативно.

Група момчета от 14 до 18 години		
	Ниска активност	Умерена активност
Общо мазнини, грама на ден	86	99
- наситени мастни киселини по-малко от 10% общата енергия (изчислено 8%)	25	28,9
- полиненаситени мастни киселини от 6 до 10% от общата енергия		
- n-6 полиненаситени мастни киселини от 5 до 8% общата енергия	20	23,5
- n-3 полиненаситени мастни киселини от 1 до 2% общата енергия	4	5,4
- мононенаситени мастни киселини (Е%) -разлика (общи мазнини) – (наситени+полиненаситени+трансмастни)	37	41,2
- транс-мастни киселини по-малко от 1% общата енергия	0	0

Допълнителна информация:

1. Изчислението е направено при средна дневна стойност 2825 Kcal при ниска физическа активност и 3256 Kcal при умерена физическа активност, препоръчителен среден прием на

мазнини 27,5% от общата енергия. Препоръчителният интервал на прием на мазнини е 25-30% от общата енергия, съгласно наредбата на МЗ. Един грам мазнини доставя 9 Kcal.

Таблица 6, **Адекватен и максимално допустим прием на витамини**

Група момчета от 14 до 18 години				
Витамини	Адекватен прием		Максимално допустим	
Витамин А	2664	IU	8658	UI
Витамин А, Ретинол еквивалент	800	mcg_PE	2600	mcg_PE
Витамин С	75	mg	1800	mg
Витамин Е	15	mg_alfaTE	260	mg_alfaTE
Витамин D	5	mcg	50	mcg
Витамин К	65	mcg	~	
Витамин В1, Thiamin	1.2	mg	~	
Витамин В2, Riboflavin	1.3	mg	~	
Витамин В3, Niacin	16	mg	~	
- никотинова киселина			8	mg
- никотинамид			700	mg
Витамин В5, Pantothenic acid	~		~	
Витамин В6	1.3	mg	20	mg
Фолат, Общо	400	мкгХФЕ	800	мкгХФЕ
Витамин В12	2.4	mcg	~	

Допълнителна информация:

1. PE – ретинол еквивалент. За изчисление на вит.А в UI е използвана формулата 1 ретинол еквивалент = 1 мкг ретинол (6 мкг бета-каротен) = 3,33 IU витамин А

Таблица 7, **Адекватен и максимално допустим прием на минерални вещества**

Група момчета от 14 до 18 години				
Минерални вещества	Адекватен прием		Максимално допустим	
Калций, Ca	1300	mg	~	
Желязо, F	8	mg	~	
Магнезий, Mg	330	mg	~	
Фосфор, P	700	mg	~	
Калий, K	4.7	g	~	
Натрий, Na	1.5	g	2.0	g
Цинк, Zn	11	mg	22	mg
Мед, Cu	900	mcg	4000	mcg
Селен, Se	55	mcg	250	mcg
Йод	150	mcg	500	mcg
Флуор	4	mg	10	mg

~ - означава, че стойността не е специфицирана